SKIEN KOMMUNE

Vår ref. 26/25202 - 2
Saksbehandler Yngvar Næss Høie
Dato 04.11.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Utvalg for oppvekst	

Forslag til svar på Høring om forslag til endringer i enkelte saksbehandlings- og klageregler i opplæringsloven og opplæringsforskriften mv.

Kommunedirektørens innstilling

Utvalg for Oppvekst stiller seg bak forslag til høringssvar fra administrasjonen.
Administrasjonen bes om å oversende forslag til høringssvar til Kunnskapsdepartementet.

Bakgrunn for saken

Kunnskapsdepartementet (KD) har sendt på høring forslag til endringer i lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) og lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova). Departementet foreslår også endringer i opplæringsforskriften og privatskoleforskriften.

Endringene foreslår å endre saksbehandlingsreglene knyttet til klage på standpunktvurdering, og foreslår å oppheve retten til å klage på hvordan standpunktvurderingen er satt.
Departementet foreslår endringer i reguleringen av elevpermisjon og muligheten til regulere at det kan fattes vedtak om inntak til videregående skole.

Saksfremstilling

KD foreslår flere endringer i saksbehandlings- og klagereglene. Formålet med endringene er å redusere unødvendig administrasjon og ressursbruk, samtidig som elevenes rettsikkerhet ivaretas.
Forslagene er tatt opp i utvidet rektormøte i november 2026, hvor skoleledere har diskutert de ulike forslagene til endring.

Muligheten til å klage på standpunktkarakter avvikles.
Forslaget innebærer at eleven ikke kan klage til Statsforvalter dersom eleven er uenig i karakteren som er satt, eller ved bortfall av karakter. Eleven skal fortsatt kunne kreve skriftlig begrunnelse for standpunktkarakteren eller vedtaket om ikke å fastsette karakteren. Dersom skolen, i forbindelse med arbeidet med begrunnelsen, oppdager feil som har hatt betydning for karakteren, vil skolen kunne endre vurderingen til elevens gunst. Endringen omfatter ikke klageretten på eksamen og fag- og svenneprøver hvor dagens praksis videreføres.

Skolelederne og administrasjonen er positive til forslagene.

Klage på permisjon fra grunnskolen avvikles.
Retten til å klage på utfallet av en permisjonssøknad foreslås fjernet. Det generelle kravet om at hver enkelt permisjon må vurderes som forsvarlig foreslås også fjernet. Dette begrunnes i at det fleste permisjoner er korte og at det sjeldent er uforsvarlig for elevens læring at permisjon innvilges. Ved en klage vil også permisjonen som regel være gjennomført før utfallet av klagebehandlingen er ferdig. KDs erfaringer viser at skolene i stor grad støtter seg på et lokal permisjonsreglement fremfor en grundig forsvarlighetsvurdering. Kommunens lokale forskrift vil i større grad være styrende for permisjonspraksisen ved denne endringen. Permisjon skal fortsatt behandles som vedtak etter forvaltningslovens tekst, slik at blant annet kravene til skriftlighet og begrunnelse opprettholdes. Forslaget til endring er tydelig på at hensynet til barnets beste skal fortsatt ivaretas.

Elevens rett til permisjon ved religiøse helligdager videreføres, men kravet om at foresatte skal sørge for nødvendig opplæring i permisjonstiden foreslås fjernet. Dette begrunnes i at det i liten grad vil kunne følges opp både av foresatte og skole, samtidig som en oppfølging vil kreve ressurser.

Ingen av endringene i permisjonsreglene vil føre til endringer i hvordan fravær journalføres og synes på elevens karakterkort og vitnemål.

Skolelederne og administrasjonen er positive til forslagene.

Automatisert opptak ved inntak til videregående opplæring
KD foreslår at det helt eller delvis åpnes for automatiserte vedtak ved inntak til videregående opplæring - i de sakene som egner seg for dette. Saker som krever individuelle vurderinger skal ikke helautomatiseres.

Skolelederne og administrasjonen har ingen synspunkter på forslaget, men har tillit til at fylkeskommunene velger den løsningen som er best for sitt elevopptak dersom det åpnes for automatiserte opptak, og har derfor ingen motforestillinger til at dette gis mulighet til.

Effekten av saken

Perspektiv	**Negativ**	**Nøytral**	**Positiv**	**Ikke relevant**
Konsekvens for klima på kort og lang sikt				X
Konsekvens for miljøet på kort og lang sikt				X
Økonomiske konsekvenser i et langt perspektiv			X	
Konsekvens for folkehelsen		X		

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon
Administrasjonen oppfatter endringer som er foreslått som positive endringer. Forslagene som foreligger innebærer at skolene og administrasjonen vil redusere sin tid brukt til saksbehandling. Sentrale rettsikkerhetsmekanismer beholdes og dette sikrer eleven. Endringene vil være i tråd med målet om å redusere byråkrati i skolen, og administrasjonen har følgende forslag til høringssvar:

Skien kommune støtter at muligheten til å klage på standpunktkarakter eller bortfall av karakter avvikles. Skien kommune oppfatter at rettsikkerheten til eleven blir ivaretatt gjennom skriftlig redegjørelse og skolens mulighet til å endre karakter til elevens gunst.

Skien kommune støtter at muligheten til å klage permisjon i grunnskolens avvikles. Kommunen støtter også forslaget om at forsvarlighetsvurderingen fjernes, da dette tar mye

tid for skolene. Skien kommune er tydelige på at en barnets beste-vurdering alltid skal ligge til grunn, og i dette ligger det også en forsvarlighetsvurdering. Kravet til opplæring fra foresatte ved permisjon ved høytider støttes fjernet, da dette i liten grad er realistisk at skal gjennomføres.

Samlet sett er disse endringene positive for å ta ned trykket på byråkratiet i skolehverdagen.

Referanser

- Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) - Lovdata
- Forskrift om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringsforskrifta) - Lovdata

Vedlegg
Høringsnotat om endringer i enkelte saksbehandlings- og klageregler i opplæringsloven mv